

Prehod mladih+

Eva Rogina, Barbara Škrubej in Karl Destovnik

REHA dnevi
Portorož, 24. 9. 2025

Mladi s PP na prehodu na trg dela

- **Prehodi so sestavni del življenja** (prehod iz vrtca v šolo, prehod na višjo raven izobraževanja, osamosvajanje, iskanje zaposlitve, iskanje partnerske zveze, upokožitev, ...).
- Prehodi so začasna obdobja v življenju, ki terjajo spremembo trenutnega načina življenja in tako zahtevajo veliko prilagajanja in uvajanje novih načinov odzivanja.
- Ob spremembah smo običajno bolj ranljivi, negotovi in prestrašeni.
- Pri soočanju s spremembami/prehodi je zelo **pomemben pravi pristop in podpora**.
- **Prehod iz šolskega v delovno okolje je zahteven korak za vsakega mladostnika.**
- Vse več mladih poroča, da **so pod stresom, pesimistični glede lastne prihodnosti** (izraža se strah pred brezposelnostjo), mladi vse manj pripravljeni prevzemati odgovornost (Rezultati raziskave FES Youth Study Southeast Europe 2024).
- Položaj mladih na trgu dela ni idealen, **številni imajo pri iskanju zaposlitve precejšnje težave**.

Mladi s PP na prehodu na trg dela

- Po podatkih ZRSZ je **med vsemi brezposelnimi 19,7 % mladih** (do 29 let), delež se rahlo zvišuje; povprečno trajanje brezposelnosti pri mladih je 4,4 mesece, 24 % mladih brezposelnih je dolgotrajno brezposelnih (ZRSZ, julij 2025).
- **Posledice brezposelnosti so lahko za vsako mlado osebo zelo negativne**, odražajo se v obliki anksioznosti, depresije, strahu, apatičnosti, vzkipljivosti, občutljivosti, občutka sramu in krivde, opuščanja socialnih stikov, znižanja samopodobe, odvisnosti in podobno (Ule, 2000).
- **Pri mladih s posebnimi potrebami je prehod na trg dela še težji**, saj se soočajo še z zdravstvenimi težavami ter drugimi ovirami in primanjkljaji.
- Zato je **potrebno njihovemu prehodu v zaposlitev posvetiti posebno pozornost**.
- V analizah pred začetkom izvajanja predhodnega projekta PMTD je bilo ugotovljeno, da **za uspešen prehod mladih s posebnimi potrebami na trg dela manjka povezovalni člen med sistemom šolstva in sistemom zaposlovanja** (Destovnik idr., 2016).

Zakaj projekti PREHOD MLADIH?

- V Sloveniji imamo urejena sistema:
 - šolanja otrok s posebnimi potrebami in
 - zaposlovanja invalidov.
- Pogosto neučinkovito sodelovanje med institucijami s področja šolstva, zaposlovanja, sociale, zdravstva.
- **Posledice: visok delež mladih s posebnimi potrebami (MPP), ki po zaključku šolanja ostanejo doma oziroma so brezposelni.**
- **Storitve prehoda zelo dobro dopolnjujejo, povezujejo in nadgrajujejo obstoječe vrste pomoči.**
- Storitve potrebno **izvajati že med šolanjem**, da se mlada oseba s PP kasneje ne izgubi v drugih sistemih.

Problem:

manjka povezovalni člen

SISTEMSKA NAPAKA!

Predhodni projekt

PREHOD MLADIH NA TRG DELA

- Trajanje: od januarja 2018 do avgusta 2022
- Projekt - **povezovalni člen med sistemom šolstva in zaposlovanja**
- Pomoč 2.077 mladim s posebnimi potrebami pri:
 - prehodu na nadaljnjo stopnjo izobraževanja (63,6 %),
 - prehodu na trg dela (zaposlitev – 1,1 %, prijava na ZRSZ – zaposlitvena rehabilitacija – 9,8 %),
 - drugih prehodih (ista stopnja izobraževanja, ureditev statusa po drugih zakonih).
- Ugotovitev: **storitve, razvite v okviru projekta, so nujno potrebne!**

ZELO DOBRI ODZIVI NA PROJEKT!

Prehod mladih+

PREHOD MLADIH NA TRG DELA vs. PREHOD MLADIH +

- Povezovalni člen med obema sistemoma še vedno ni sistemsko urejen – **nadaljujemo v PREHOD MLADIH +.**
- V preteklem projektu smo glede na potrebe na terenu naslavljali predvsem prehod mladih iz ene na drugo izobraževalno raven - **izbor ustreznega izobraževanja za poklic, ki ga MPP lahko opravlja kljub svojim omejitvam.**
- V projektu **PREHOD MLADIH +** večji poudarek prehodu iz **izobraževalne sfere direktno na trg dela in**
- **funkcionalnemu opismenjevanju** mladih s posebnimi potrebami.

NAMEN PROJEKTA PM+

- Priprava **predloga dopolnjenih standardov in normativov zaposlitvene rehabilitacije za mlade s posebnimi potrebami**, ki bo temeljil na izvedenih projektnih vsebinah.
- Izvedba projektnih vsebin, namenjenih preventivnemu ukrepanju in **celostnemu sistematičnemu strokovnemu delu za opolnomočen vstop mladih s posebnimi potrebami na trg dela**.
- Izvedba kampanje za ozaveščanje delodajalcev in s tem **povečanje zaposlitvenih možnosti mladih s posebnimi potrebami** in spodbujanje njihovega socialnega vključevanja.

Sofinancira
Evropska unija

Nov projekt PREHOD MLADIH +

Obdobje trajanja projekta: 25. 8. 2025 do 30. 9. 2029

NACIONALNO PROJEKTNO PARTNERSTVO:

Izvajanje na področju celotne Slovenije.

Prehod mladih+

Financiranje

Projekt sofinancirata **Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus.**

V okviru PEKP 2021-2027:

- cilja politike 4 »**Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic**«,
- prednostne naloge 7 »**Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost**«,
- specifičnega cilja ESO4.8 »**Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine**«.

Namenska sredstva ESS+ predstavljajo 85 % skupnih upravičenih stroškov projekta v Kohezijski regiji Vzhodna Slovenija in 40 % skupnih upravičenih stroškov projekta v Kohezijski regiji Zahodna Slovenija.

CILJNA SKUPINA

Mladi s posebnimi potrebami **(stari do vključno 26 let)**, ki imajo:

- motnje v duševnem razvoju,
- slepota in slabovidnost oziroma okvara vidne funkcije,
- gluhotata in naglušnost,
- govorno-jezikovne motnje,
- gibalna oviranost,
- dolgotrajna bolezen,
- avtistične motnje,
- čustvene in vedenjske motnje

Odločba o usmeritvi Zavoda
Republike Slovenije za šolstvo

in obiskujejo:

- osmi ali deveti razred osnovne šole ali osnovne šole s prilagojenim programom
- srednjo šolo
- višjo, visoko šolo ali fakulteto

in za katere se ugotavlja, da bodo imeli **večje težave in ovire pri prehodu na trg dela in zaposlovanja.**

Mladi s posebnimi potrebami

(podatki za šolsko leto 2024/2025)

2.667 mladih v osnovnih šolah (8. in 9. razred)

4.218 mladih v srednjih šolah (s skupino PPPU – 7.863 – 10 % vseh dijakov)

766 mladih v osnovnih šolah s prilagojenim programom in zavodih za otroke mladostnike s posebnimi potrebami,

? študenti s posebnimi potrebami

SKUPAJ >7651 mladih iz ciljne skupine projekta

*podatki so brez skupine PPPU

Prehod mladih+

GLAVNI CILJ PROJEKTA

Reševanje problematike visokega deleža neaktivnih mladih s posebnimi potrebami.

Kako?

- S sistematičnim strokovnim delom z MPP,
- aktivnim ozaveščanjem delodajalcev o zaposlovanju MPP in
- omogočanje mladim **usposabljanje ali izobraževanje s praktičnim delom pri delodajalcih**, kar bo pripomoglo k opolnomočeni izbiri poklicne poti.

Kaj želimo doseči?

→ Preprečevanje brezposelnosti MPP po zaključku formalnega izobraževanja.

AKTIVNOSTI PM+

- Izdelava **individualnega načrta prehoda MPP**;
- **motiviranje, opolnomočenje in spremljanje** MPP pri aktivnem prehodu iz šole v izobraževanje s praktičnim delom ali usposabljanje pri delodajalcu;
- **preizkušanje načina izvajanja storitev zaposlitvene rehabilitacije** in sodelovanje s strokovnimi delavci strokovnih timov za zaposlitveno rehabilitacijo;
- **priprava predloga standardov in normativov zaposlitvene rehabilitacije prilagojene za MPP**;
- **sodelovanje** s svetovalnimi in strokovnimi delavci ter sodelavci na šolah ali drugih organizacijah, ki jih obiskujejo MPP;
- priprava in izvedba **delavnic za ozaveščanje in opolnomočenje šolskih svetovalnih delavcev** za delo z MPP glede možnosti vstopa na trg dela, s poudarkom na podpornih in zaščitnih zaposlitvah;

AKTIVNOSTI PM+

- **motiviranje in ozaveščanje staršev oziroma skrbnikov MPP** za njihovo sodelovanje v prehodu;
- **sodelovanje z delodajalci** z namenom vključitve MPP v izobraževanje s praktičnim delom ali usposabljanje pri delodajalcu;
- priprava **skupne mreže delodajalcev**;
- sodelovanje projektnih partnerjev pri strokovnih izhodiščih in strokovnih vprašanjih pri prehodu mladih s posebnimi potrebami na trg dela;
- **spremljanje uporabnika po izhodu iz projekta**;
- **priprava delavnic in gradiv v lahkem branju**
 - vzorec prijave na delovno mesto, osnutek pogodbe o zaposlitvi, posodobitev Vodnika po pravicah invalidov...
- **funkcionalno opismenjevanje MPP**
 - priprava življenjepisa, priprava prijave na delovno mesto, priprava na razgovor...

Konkretno delo z mladimi

Strokovni delavci projekta bodo MPP podprli pri:

- **spoznavanju samih sebe, njihovih interesov, lastnosti in poklicnih ciljev,**
- pridobivanju **informacij o šolah, poklicih in trgu dela,**
- vzpostavljanju **stika z delodajalci,**
- vključitvi v usposabljanje ali izobraževanje s praktičnim delom z namenom **opolnomočene izbire poklicne poti,**
- učenju **veščin, potrebnih za zaposlovanje** (iskanje prostih delovnih mest, pisanje prijave in življenjepisa ...),
- razjasnitvi dilem vezanih na **lažji prehod na trg dela.**

SPECIFIČNI CILJ PROJEKTA

Zagotavljanje prehoda osebam iz ciljne skupine z namenom:

- dviga **motivacije in opolnomočenja** za približevanje trgu dela,
- **preprečevanja revščine in socialne izključenosti** s pripravo in izvedbo **kampanje, namenjene ozaveščanju delodajalcev** o pomenu zaposlovanja mladih s posebnimi potrebami ter s pripravo in izvedbo **delavnic za šolske svetovalne delavce**,
- **izboljšanja funkcionalne in bralne pismenosti**,
- **dviga oziroma pridobitve znanj, spretnosti in sposobnosti**, pridobljenih z vključitvijo v izobraževanje s praktičnim delom ali usposabljanje pri delodajalcih **za izboljšanje možnosti vstopa na trg dela**,
- priprave **predloga dopolnitve standardov in normativov zaposlitvene rehabilitacije za MPP**.

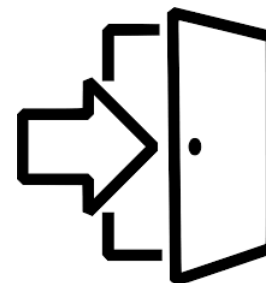
Kazalniki projekta

KAZALNIK UČINKA – VHODI:

Predvidena je vključitev **2.500 mladih s posebnimi potrebami:**

→ 1.500 Vzhodna Slovenija (60 %),

→ 1.000 Zahodna Slovenija (40%).

Vključitev je za MPP prostovoljna in brezplačna.

Kazalnik rezultata

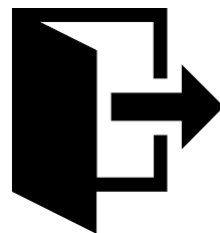
↑ Povečanje deleža MPP, ki bodo po zaključku sodelovanja **vklučeni v izobraževanje s praktičnim delom** ali **usposabljanje pri delodajalcu**.

USPEŠNI IZHODI:

Vzhod: vsaj 56% vključenih MPP

Zahod: vsaj 48 % vključenih MPP

Od tega:

vklučenih v izobraževanje s
praktičnim delom ali
usposabljanje pri delodajalcu

- **vsaj 50 % oseb** vključenih v **usposabljanje pri delodajalcu (15let +)***

in

- **do 50 % oseb** vključenih v **izobraževanje s praktičnim delom pri delodajalcu (do 15 let)***

* v obsegu vsaj 10 delovnih dni po najmanj 4 ure dnevno

Sofinancira
Evropska unija

Delodajalci ste pomemben deležnik NOVEGA projekta PREHOD MLADIH +

Prehod mladih+

DELODAJALCI

ZAKAJ SE DELODAJALCI NE ODLOČAJO ZA VKLJUČEVANJE OSEB s PP:

→ Predsodki, neznanje, strah pred dodatnimi obveznostmi in stroški, pomanjkanja podpore in informacij.

Mladi s posebnimi potrebami se **zaposlujejo tudi brez prilagoditev.**

POSLEDICE:

→ neuspešnost pri delu, negativna izkušnja z delom, kopičenje kratkotrajnih zaposlitev, povečanje osnovnih in pojav sekundarnih težav.

DELODAJALCI

V sodobni družbi **zaposlitev** predstavlja ključni del življenja, saj omogoča **finančno neodvisnost, status, identiteto in socialno participacijo** (Rapuš Pavel, 2005).

Za osebe z invalidnostjo pa zaposlitev poleg teh prednosti pogosto pomeni tudi edino **pot do neodvisnega življenja in uspešne socialne integracije** (Hartnett, Stuart, Thruman, Loy in Carter Batiste, 2011).

Prehod mladih+

DELODAJALCI

Podpora delodajalcem:

- **sodelovanje strokovnega delavca PM+** pred in med vključitvijo MPP v izobraževanje s praktičnim delom ali usposabljanje pri delodajalcu;
- predstavitev MPP in informacije o omejitvah in **določitev potrebnih prilagoditev**;
- izdelan **načrt vključitve s predvidenim načinom spremljanja**;
- strokovni delavci PM+ bodo **delodajalcu na voljo za:**
 - svetovanje o nudenju ustrezne podpore na delovnem mestu,
 - dodatne informacije ali
 - razreševanje morebitnih težav.

Prehod mladih+

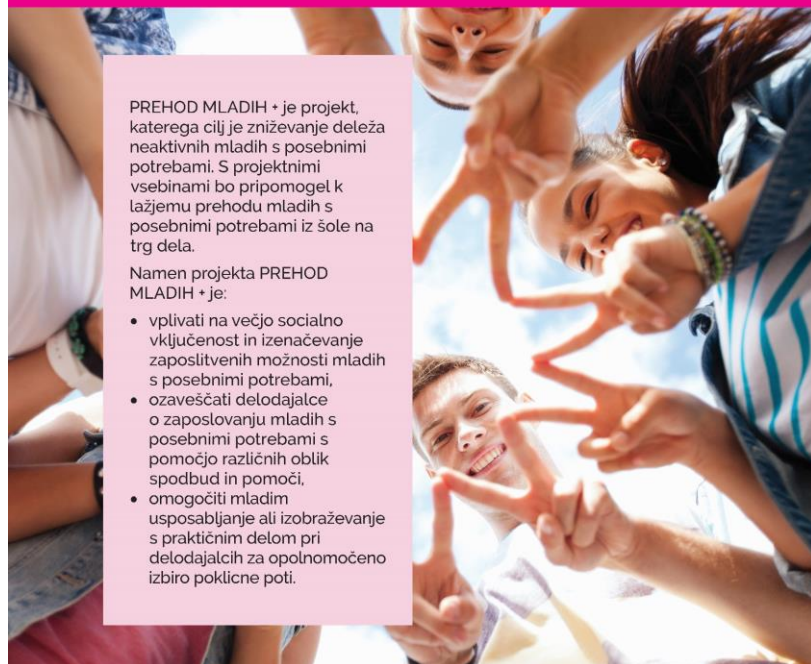
Sofinancira
Evropska unija

VABIMO VAS, DA POSTANETE AMBASADOR ZAPOSLOVANJA MLADIH S POSEBNIMI POTREBAMI

PREHOD MLADIH + je projekt, katerega cilj je zniževanje deleža neaktivnih mladih s posebnimi potrebami. S projektnimi vsebinami bo pripomogel k lažjemu prehodu mladih s posebnimi potrebami iz šole na trg dela.

Namen projekta PREHOD MLADIH + je:

- vplivati na večjo socialno vključenost in izenačevanje zaposlitvenih možnosti mladih s posebnimi potrebami,
- ozaveščati delodajalce o zaposlovanju mladih s posebnimi potrebami s pomočjo različnih oblik spodbud in pomoči,
- omogočiti mladim usposabljanje ali izobraževanje s praktičnim delom pri delodajalcih za opolnomočeno izbiro poklicne poti.

KONTAKTI koordinacije

ZIZRS | Združenje izvajalcev zaposlitvene
rehabilitacije v Republiki Sloveniji

Dunajska cesta 5, 1000 Ljubljana

e-pošta: zizrs@siol.net, spletna stran: <https://zizrs.si/>

Vodja projekta: Karl Destovnik

Koordinatorice projekta:

Eva Rogina

Dunajska cesta 5, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 280 34 53; GSM: 064 174 879

E-pošta: eva.rogina@prehodmladih.si

Barbara Škrubej

Ulica heroja Šaranoviča 27, 2000 Maribor

GSM: 041 692 774

E-pošta: barbara.skrubej@prehodmladih.si

Ana Peklaj

Dunajska cesta 5, 1000 Ljubljana

Tel.: 01 280 34 53; GSM: 064 223 073

E-pošta: ana.peklaj@prehodmladih.si

www.prehodmladih.si

Prehod mladih+

Sofinancira
Evropska unija

Hvala za pozornost!

www.prehodmladih.si

Prehod mladih+

Projekt Prehod mladih + sofinancirata MDDSZ in EU iz sredstev ESS+. Projekt se sofinancira v okviru PEKP 2021–2027, cilja politike 4 *Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, prednostne naloge 7 Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost*, specifičnega cilja ESO4.8 *Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine (ESS+)*.